

- ओबीसी आरक्षण बचावसाठी नागपुरात ३० ऑगस्टपासून साखळी उपोषण
- विकास ही न थांबणारी निरंतर चालणारी प्रक्रिया : आ. काशिनाथ दाते
- नगर-पुणे महामार्गावर दहशत माजवणारे टोळके जेरबंद

दैनिक

अचूक वेध, अचूक बातमी

अक्षराज

संपूर्ण महाराष्ट्रातून एकाच वेळी प्रसिद्ध

Email : newsaksharaj2021@gmail.com

आजचा सुविचार

ज्या दिवशी आयले विचार

मोरे होतील, त्या दिवशी

मोरे मोरे लीक

आपला विचार कशयला लागतील.

वर्ष : ०५ | अंक : १४, पाने : ०४, किंमत : ०३ रुपये

बुलडाणा, शुक्रवार, दि. २९ ऑगस्ट २०२५

संपादक : विनोद कैलास गोरे

RNI NO. : MAHMAR/2022/82056

सरपंच महिलांनी दारूबंदी विषयी दिले निवेदन

अक्षराज : अरुण कुत्तरमारे

दि. २८, पोंभोर्णा (चंद्रप्रः) : तालुकास्तरीय शांता समितीची बैठक उपविभागीय अधिकारी लगीमी तिवारी, तहसीलदार मोहनी सेलवटकर, ठाणेदार राजकमल वाघमारे यांच्या उपस्थित वंदीय राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज सभागृहात, शांता समितीची बैठक पापडली. यावेळी आगामी काळात सण गणपती उत्सव आहेत. त्यात शांता राहावी यासाठी त्या दिवसात दारूबंदी ठेवावी यासाठी निवेदन देण्यात आले. यावेळी कु. अलका आत्राम, माजी सभापती, रोहिणी नैताम, सरपंच शुभांगी कुत्तरमारे, सरपंच शालिनी सिडाम, सरपंच मीनाक्षी दुमणे, सरपंच दर्शना जुमानाचे, सरपंच रामेश्वरी लेनगुडे, सरपंच निरंजना म लावी, सरपंच वर्षा पिपळे, सरपंच पुष्पा कुडमे आदी महिला उपस्थित होत्या.

नवीन रेल्वे मार्गला शेतकऱ्यांचा विरोध...

जनसुनावणीत नांदगाव (पोडे) येथील ग्रामस्थांचा आक्रोश

अक्षराज : वसंत वडस्कर

दि. २८, विसापूर (चंद्रप्रः) : रेल्वे प्रशासनाने बाबुपेठ ते सास्ती दरम्यान नवीन रेल्वे मार्ग प्रस्तावित केला आहे. याबाबत बळारूपूर उपविभागीय कार्यालयात आज गुरुवार दिनांक २८ रोजी जनसुनावणी आयोजित केली. यामध्ये नांदगाव (पोडे) येथील शेतकऱ्यांनी व ग्रामस्थांनी जोरदार प्रतीकार केला. उपविभागीय अधिकारी अजय चरडे यांना निवेदाद्वारे नवीन रेल्वे मार्गला प्रचंड विरोध केला. रेल्वे प्रशासनाने बाबुपेठ ते सास्ती दरम्यान नवीन रेल्वे मार्ग करण्यासाठी रेल्वे अधिनियम १९८९, रेल्वे (सुधारणा) अधिनियम २००८ अन्वये सक्षम भुसपांदन प्राधिकारी व उपविभागीय अधिकारी कार्यालयाच्या वर्तीने बळारूपूर येथे जनसुनावणी आयोजित केली. यावेळी नांदगाव (पोडे) येथील ग्रामस्थांचा, शेतकऱ्यांचा व जनप्रतिनिधींचा समावेश होता. यामध्ये बाबुपेठ ते सास्ती दरम्यान नवीन रेल्वे मार्गला विरोध करण्यात आला.

दरम्यान रेल्वे चे अभियंता नवीन शर्मा, उपविभागीय अधिकारी अजय चरडे, वेकोलीचे क्षेत्र नियोजन अधिकारी अविनाश तळवलकर यांनी शेतकऱ्यांना रेल्वे मार्गाबाबत समजूत घालण्याचा प्रयत्न केला. मात्र रेल्वे मार्गामुळे कूरी क्षेत्राची विभागणी होण्याचा धोका असल्याच्या भूमिकेवर शेतकरी अडून होते. हा प्रकल्प शेतकऱ्यांना उद्भवस्त करणारा असल्याचा आरोप केला. रेल्वे प्रशासनाने याची दखल घावी. अन्यथा जन आंदोलन करण्याचा इशारा दिला. क्यावेळी नांदगाव (पोडे) येथील सरपंच विनाता वैद्य, उपसरपंच मल्लेश कोडारी, सुनील खापने, स्वराज्य शेतकरी संघटनेचे सूर्य अडबाले, गणेश आमने, देनानंद शेंडे, शैलेश लांबट, गौरव पोडे, लक्ष्मण पोडे, मनोहर पोडे, यांच्यासह गावकऱ्यांची उपस्थिती होती.

मंद्रूपच्या तनुजा पवारला खेलो इंडिया अस्मिता लीग रपर्हेत सुवर्णपदक

अक्षराज प्रतिनिधी

दि. २८, सोलापूर : खेलो इंडिया तायकांदो अस्मिता लीग ही स्पर्धा नुक्तीच विभागीय क्रीडा संकुल येरवडा पुणे येथे संपर्क झालेल्या या स्पर्धेत दक्षिण सोलापूर तायकांदो अंकेंडी पंद्रूपची तनुजा पवार ही खेळांडूनी सुवर्णपदक मिळवले. या यशाबदल त्याना मुख्य प्रशिक्षक शिवराज मुगळे यांचे मार्गदर्शन लाभले. तसेच नेताजी पवार यांचेही मोलाचे मार्गदर्शन लाभले. या यशाबदल तायकांदो असेसिएशन ऑफ महाराष्ट्राचे अध्यक्ष संदीप ओंबसे, महासचिव गफार पठाण, तायकांदो स्पोर्ट्स असेसिएशनचे सोलापूर अध्यक्ष- मा. शहजी बापू पाटील, सचिव प्रमोद दौँडे, खजिनदार गुरुलिंग गणनहळ्यां, सोमानाथ बनसोडे, दक्षिण सोलापूर तायकांदो अंकेंडीचे अध्यक्ष प्रवीण जोडमोठे, रेशमा राठोड यांनी खेळांडूचे अभिनंदन केले. व पुढील वाटचालीसाठी शुभेच्छा दिल्या.

छत्रपतींचा आशीर्वाद पाठीशी; मराठा आरक्षणाचा लढा आपण जिंकणार : मनोज जरांगे पाटील जरांगे पाटील यांचे जुऱ्यात तालुक्यात जळोषात स्वागत

अक्षराज प्रतिनिधी

ओतूर : मराठा आरक्षणासाठी चाललेले शांततेचे आंदोलन सरकार रोखू शक्त नाही, मराठा आरक्षणासाठी छत्रपती शिवराय, भवानी माता आणि मासाहेब जिजांचे बळ आपल्या पाटीशी आहे. महाराष्ट्राचे आगाध दैवत छत्रपती शिवरायांचा आशीर्वाद घेऊन आम्ही आरक्षणाचा हा लढा जिंकणारच. महाराष्ट्रातील मराठी बांधवानी शांततेत हा लढा लढायचा आहे असे मनोज जरांगे पाटील यांनी किले शिवनेरी बरून मराठा बांधवानां आवाहन केले. शांततेने चाललेले आंदोलन सरकार थांबू शक्त नाही आणि आरक्षण घेतल्याशिवाय आपण थांबणार नाही, हे शांततेचे युद्ध, शांततेचे आंदोलन कोणीचे रोखू शक्त नाही. असे सांगून जरांगे पाटील पुढे म्हणाले की, मराठा आरक्षणासाठी ज्या-ज्या मराठी बांधवानी आत्महत्या केल्या आहेत, त्यांच्या पाठीलांगो मराठी समाज भक्तपणे उभा आहे, त्यांचे बलिदान वाया जाऊ देणार नाही. मराठा समाज बांधवानी आलेकाटा, ओतूर, बनकर काटा, नारायणगाव येथे मराठा समाज जरांगे पाटील यांनी पुन्हा एल्गार पुकारला आहे. या मागणीसाठी मनोज जरांगे पाटील हे मोर्चा घेऊन बुधवारी दि. २७ ऑगस्ट रोजी अंतवाली सराठीतू पुर्बईच्या दिशेने रवाना झाले आहेत ते गुरुवारी दि. २८ रोजी पहाटे शिवजन्मभूमी जुऱ्यात मध्ये दाखल होताच, मराठा समाज बांधवानी आलेकाटा, ओतूर, बनकर काटा, नारायणगाव येथे मराठा समाज हजारोंच्या संख्येने जरांगे यांच्या स्वागतासाठी एकत्र आला होता. जेसीबीवरून ठिक-ठिकाणी फुलांचा वर्षाव करत, त्यांचे मोर्चा जळोषात स्वागत करण्यात आले. त्यानंतर जरांगे

मिळावं, मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी मनोज जरांगे पाटील यांनी पुन्हा एल्गार पुकारला आहे. या मागणीसाठी मनोज जरांगे पाटील हे मोर्चा घेऊन बुधवारी दि. २७ ऑगस्ट रोजी अंतवाली सराठीतू पुर्बईच्या दिशेने रवाना झाले आहेत ते गुरुवारी दि. २८ रोजी पहाटे शिवजन्मभूमी जुऱ्यात मध्ये दाखल होताच, मराठा समाज बांधवानी आलेकाटा, ओतूर, बनकर काटा, नारायणगाव येथे मराठा समाज जरांगे पाटील यांनी पुन्हा एल्गार पुकारला आहेत. ओबीसीतील ज्यांची चरणी नतमस्तक होऊन, शिवनेरीची माती कपाळी लावली त्यानंतर जुऱ्यात येथील छत्रपती शिवरायांच्या चरणी नतमस्तक होऊन, आहेत. मनोज जरांगे पाटील यांनी पुन्हा एल्गार पुकारला आहेत. त्यानंतर मनोज जरांगे पाटील यांचा मोर्चा मुंबईच्या दिशेने रवाना झाला.

पाटील हे मराठा बांधवाना घेऊन, किले शिवनेरीच्या दिशेने रवाना झाले. शिवजन्मभूमी जुऱ्यात तालुक्यात येताच त्यांचे जंगी स्वागत करण्यात आले. हजारो मराठा बांधवांसंघ मनोज जरांगे दि. २९ रोजी मुंबईत आंदोलन करण्यावर ठाम आहेत. त्यांच्या आलेकाटा, ओतूर, बनकर काटा, नारायणगाव येथे मराठा समाज जरांगे आलाद घैदावर आहेत. त्यांच्यासोबत मोर्चा संख्येने मराठा बांधव मुंबईच्या दिशेने रवाना झाला. मोर्चा मुंबईच्या दिशेने रवाना झाला.

ग्रामसेवक नमुना नंबर ८ चा उतारा देण्यास टाळाटाळ घरकुल लाभार्थी हैराण; गटविकास अधिकाऱ्यांकडे तक्रार

अक्षराज : साहेबराव गगलवाड

दि. २८, मुदखेड (नांदेड) : आपल्या अधिकारांचा गैरवापर करून सामान्य नागरिकांना वेळीस धरणाऱ्या एका ग्रामसेवकांची तक्रार थेट गटविकास अधिकाऱ्यांकडे करण्यात आली आहे. गेल्या अनेक दिवसांपासून नमुना नंबर ८ चा उतारा देण्यासाठी टाळाटाळ घरकुल लाभार्थी तक्रार थेट गटविकास अधिकाऱ्यांकडे करण्यात आली आहे. गेल्या अनेक दिवसांपासून नमुना नंबर ८ चा उतारा देण्यासाठी टाळाटाळ घरकुल लाभार्थी तक्रार थेट गटविकास अधिकाऱ्यांकडे करण्यात आली आहे. गेल्या अनेक दिवसांपासून नमुना नंबर ८ चा उतारा देण्यासाठी टाळाटाळ घरकुल लाभार्थी तक्रार थेट गटविकास अधिकाऱ्यांकडे करण्यात आली आहे. गेल्या अनेक दिवसांपासून नमुना नंबर ८ चा उतारा देण्यासाठी टाळाटाळ घरकुल लाभार्थी तक्रार थेट गटविकास अधिकाऱ्य

संपादकीय

महाराष्ट्र संतांचा आहे,
नथुरामचा नाही!

महाराष्ट्राच्या सामाजिक व आध्यात्मिक जीवनाचा पाया संत ज्ञानेश्वर, तुकाराम यांच्या शिकवणुकीवर आधारित आहे. काही स्वार्थी घटक आणि तथाकथित कीर्तनकार राजकीय फायदासाठी याच परंपरेचा गैरवापर करत आहेत. ते समाजात द्वेष पसरवून महाराष्ट्राच्या मूळ संस्कृतीवर घाव घालत आहेत. महाराष्ट्राच्या सामाजिक, सांस्कृतिक आणि आध्यात्मिक जडणघडीत वारकरी संप्रदायाचे योगदान खूप मोठे आहे. संत ज्ञानेश्वर, नामदेव, एकनाथ, तुकाराम अशा संतांनी घडवलेली ही परंपरा केवळ भक्तीमार्ग नसून, समानता आणि बंधुवाचे सामाजिक आंदोलन आहे. वारकरी संप्रदायाने जातीभेद, लिंगभेद, पंथभेद बाजूला साळून सर्वसमाजांमध्ये आध्यात्मिक लोकशाही रुजवली. संतपंपरेचा हाच वारसा महाराष्ट्राच्या समाजजीवनाचा आणि संस्कृतीचा आत्मा आहे. पण दुर्दैवने, राजकीय फायदासाठी याच आम्यावर घाव घालण्याचा प्रयत्न सत्ताधीरी आणि वारकरी संप्रदायात घुसलेल्या त्यांच्या हस्तकांकडून सुरु आहे. ज्ञानेश्वर महाराजांनी वेदांत, नाथपंथ आणि वैष्णव भक्तीचा समन्वय साधून भक्तीला विचारासीलतेवी आणि समतेची जोड दिली. तुकाराम महाराजांनी प्रपंच आणि परमार्थ यांचा समन्वय साधत चारियाला जीवनाचे मूल्य मानते. एकनाथ महाराजांनी अस्पृशतेला विरोध करून सामाजिक सलोखा वाढवला. गोरा कुंभार, सावता माळी, सेना, चोखामेला, जनावाई यांनी आपलं रोजं श्रमशील जीवन संभाळून भक्ती करता येते हे दाखवून दिले. या सर्व महान संतांनी जन्मावर नव्हे, तर चारियावर माणसाचे मोरेणग रुते, ही शिकवण दिली. वारीच्या सोहळ्यात कोणताही जातीभेद किंवा धर्मभेद नसतो; सर्वजन एकत्र चालतात, राहतात आणि जेवतात. म्हणून वारकरी परंपरेसे समाजाला प्रेम, बंधुवाच आणि नैतिकतेची शिकवण दिली. वारकरी संतांनी विद्वतेचा बोजा न टाकता जनभाषेला प्रतिष्ठा दिली. संस्कृत न समजणाऱ्या जनतेसाठी त्यांनी ज्ञानेश्वरी, एकनाथी भागवत, तुकाराम गाथा असे ग्रंथ रचले. अंगां, ओव्या, भारुडे, कीर्तन या माध्यमांनुसारी अध्यात्मासोबतच लोकशिक्षणही दिले. विकुल हा सर्वचा आहे; देव कोणाच्या मक्तुदरीत नाही, ही आपल्या संतांची शिकवण आहे. यामुळे वारकरी परंपरा सामाजिक सलोखाचा आणि धर्मिनपेक्षतेचा पाया ठरली. शिव-शाहू-फुले-ओंडेकरांचे कार्यही याच पायावर आधारलेले आहे. त्यांनी हीच समतेची शिकवण पुढे नेती. भारतीय संविधानही याच पायावर उमे आहे. पण दुर्दैवने, याच वारकरी परंपरेचा काही विकृत वापर आज होताना दिसतो. काही तथाकथित कीर्तनकार संप्रदायाच्या नवाखाली राजकीय पक्षांची सुपारी घेतात आणि समाजात द्वेष पसरवतात. लोकसभा निवडणुकीतील महायुतीच्या पराभवानंतर 'लव्ह जिहाद' सारख्या मुद्द्याचा वापर करून समाजात धार्मिक तेढ निर्माण करण्याचा प्रयत्न झाला. उत्तर भारतातून बोगेश्वर बाबा, प्रदीप मिश्रा यांच्यासारख्या 'बाबा-बुवां' आणून त्यांच्या कार्यक्रमांवर कोठवण्याची रुपये खर्च करण्यात आले. या कार्यक्रमांचा उद्देश अध्यात्मिक नव्हता, तर शुद्ध राजकीय होता. या धार्मिक व्यासपीठांचा वापर करून सत्ताधार्यांनी आपली राजकीय पोळी भाजून घेतली. विधानसभा निवडणुकीत मतदार यादीतील गोंधळासोबतच सत्ताधार्यांनी धार्मिक धूवीकरणाचा एक पॅर्टी राबवला. संगमनेसराख्या एक विधानसभा मतदारसंघात, जिथे स्वातंत्र्यसेनानी भाऊसाहेब थोरातांनी सहकारातून समृद्धीचा आदर्श पॅर्टी उभा करत दुक्काळी पट्टणाचे नेंद्रनवन केले. शेती आणि दुधाच्या व्यवसायातून आर्थिक संपन्नता आणली. बाळासाहेब थोरातांच्या सुंसरकृत राजकारणाने सर्वसामान्याच्या जीवनात आनंद निर्माण केला. पण तिथे असंकृत शक्तीची विकृत दृष्टी पडली. धार्मिक तेढ निर्माण करण्याचे बडवून सुरु झाले. प्रत्येक घटेला धार्मिक आणि जातीय रंग देऊन अप्रचार आणि अफवांच्या माध्यमातून तणव निर्माण केला. सामाजिक शांतता, सौहार्द आणि बंधुवाचा बढी देऊन निवडणूक जिंकी. निवडणूक संपली, पण ती जिकण्यासाठी निर्माण केलेली विखारी पिलावळ मात्र सामाजिक शांतता संपवण्यासाठी वळवळत आहे. कीर्तन हे महाराष्ट्राच्या संतपंपरेने दिलेले एक अद्वितीय व्यासपीठ आहे. त्यातून केवळ अध्यात्मिक चिंतनच नव्हे, तर समजप्रबोधन, लोकशिक्षण आणि नैतिक मूल्यांचा प्रसार झाला. शतकानुशास्त्रके कीर्तनाने सामान्य जनतेला सत्य-असत्याचा भेद शिकवला, अस्पृशतेला फाटा दिला आणि समतेची शिकवण दिली.

हॉकीचे जादूगर मेजर ध्यानचंद

श्याम ठाणेदार
दौँड जिल्हा पुणे
मो. ९९२२५४६२९५

आज २९ ऑगस्ट, राशीय क्रीडा दिवस राशीय क्रीडा दिवस खेळाडूचा गैरव म्हणून हा दिवस राशीय क्रीडा दिवस म्हणून देशभर साजरा केला जातो. या दिवशी राष्ट्रपतीच्या हस्ते खेळाडूना खेळरत्न पुरस्कार, अर्जुन पुरस्कार आणि द्रोणाचार्य पुरस्कारांचे वितरण केले जाते. शिवाय खेळातील सर्वोच्च जीवनगैरव पुरस्कार म्हणून २००२ पासून मेजर ध्यानचंद पुरस्कार देण्यात येतो. आपल्या कारकिर्दीत खेळात असामान्य कर्तृत्व दाखवणाऱ्या आणि निवृत्तीनंतरही त्या खेळासाठी जीवन वेचणाऱ्या क्रीडापूला मेजर ध्यानचंद जीवन गैरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते. भारताचे पतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी खेळरत्न पुरस्काराला देखील मेजर ध्यानचंद यांचे नाव देऊन मेजर ध्यानचंद यांच्या कार्याचा यथोचित असा गैरव केला आहे. ज्या खेळाडूनी वर्षभर सर्वोत्तम कालागिरी करून जागतिक पातळीवर देशाचे नाव उज्ज्वल केले आहे अशा खेळाडूना हा पुरस्कार दिला जातो. हा पुरस्कार क्रीडा क्षेत्रातील सर्वोच्च पुरस्काराने समजला जातो.

२९ ऑगस्ट १९०५ रोजी उत्तरप्रदेश मधील अलाहाबाद येथे मेजर ध्यानचंद यांचा जन्म झाला. त्यांचे वडील सोमनाथ चारवर दत हे आर्मीं संघाते त्यांच्या वारसा असल्यात आवाहन नाही. यांनी वारकरी संप्रदायात घुसलेल्या त्यांच्या वारसावर घालण्याचा प्रयत्न सत्ताधीरी आणि वारकरी संप्रदायात घुसलेल्या त्यांच्या हस्तकांकडून सुरु आहे. ज्ञानेश्वर महाराजांनी वेदांत, नाथपंथ आणि वैष्णव भक्तीचा समन्वय साधून भक्तीला विचारासीलतेवी आणि समतेची जोड दिली. तुकाराम महाराजांनी प्रपंच आणि परमार्थ यांचा समन्वय साधत चारियाला जीवनाचे मूल्य मानते. एकनाथ महाराजांनी अस्पृशतेला विरोध करून सामाजिक सलोखा वाढवला. गोरा कुंभार, सावता माळी, सेना, चोखामेला, जनावाई यांनी आपलं रोजं श्रमशील जीवन संभाळून भक्ती करता येते हे दाखवून दिले. या सर्व महान संतांनी जन्मावर नव्हे, तर चारियावर माणसाचे मोरेणग रुते, ही शिकवण दिली. वारीच्या सोहळ्यात कोणताही जातीभेद किंवा धर्मभेद नसतो; सर्वजन एकत्र चालतात, राहतात आणि जेवतात. म्हणून वारकरी परंपरेसे समाजाला प्रेम, बंधुवाच आणि नैतिकतेची शिकवण दिली. वारकरी संतांनी विद्वतेचा बोजा न टाकता जनभाषेला प्रतिष्ठा दिली. संस्कृत न समजणाऱ्या जनतेसाठी त्यांनी ज्ञानेश्वरी, एकनाथी भागवत, तुकाराम गाथा असे ग्रंथ रचले. अंगां, ओव्या, भारुडे, कीर्तन या माध्यमांनुसारी अध्यात्मासोबतच लोकशिक्षणही दिले. विकुल हा सर्वचा आहे; देव कोणाच्या मक्तुदरीत नाही, ही आपल्या संतांची शिकवण आहे. यामुळे वारकरी परंपरा सामाजिक सलोखाचा आणि धर्मिनपेक्षतेचा पाया ठरली. शिव-शाहू-फुले-ओंडेकरांचे कार्यही याच पायावर आधारलेले आहे. त्यांनी हीच समतेची शिकवण पुढे नेती. भारतीय संविधानही याच पायावर उमे आहे. पण दुर्दैवने, याच वारकरी परंपरेचा काही विकृत वापर आज होताना दिसतो. काही तथाकथित कीर्तनकार संप्रदायाच्या नवाखाली राजकीय पक्षांची सुपारी घेतात आणि समाजात द्वेष पसरवतात. लोकसभा निवडणुकीतील महायुतीच्या पराभवानंतर 'लव्ह जिहाद' सारख्या मुद्द्याचा वापर करून समाजात धार्मिक तेढ निर्माण करण्याचा प्रयत्न झाला. उत्तर भारतातून बोगेश्वर बाबा, प्रदीप मिश्रा यांच्यासारख्या 'बाबा-बुवां' आणून त्यांच्या कार्यक्रमांवर कोठवण्याची रुपये खर्च करण्यात आले. या कार्यक्रमांचा उद्देश अध्यात्मिक नव्हता, तर शुद्ध राजकीय होता. या धार्मिक व्यासपीठांचा वापर करून सत्ताधार्यांनी आपली राजकीय पोळी भाजून घेतली. विधानसभा निवडणुकीत मतदार यादीतील गोंधळासोबतच सत्ताधार्यांनी धार्मिक धूवीकरणाचा एक पॅर्टी राबवला. संगमनेसराख्या एक विधानसभा मतदारसंघात, जिथे स्वातंत्र्यसेनानी भाऊसाहेब थोरातांनी सहकारातून समृद्धीचा आदर्श पॅर्टी उभा करत दुक्काळी पट्टणाचे नेंद्रनवन केले. शेती आणि दुधाच्या व्यवसायातून आर्थिक संपन्नता आणली. बाळासाहेब थोरातांच्या सुंसरकृत राजकारणाने सर्वसामान्याच्या जीवनात आनंद निर्माण केला. पण तिथे असंकृत शक्तीची विकृत दृष्टी पडली. धार्मिक तेढ निर्माण करण्याचे बडवून सुरु झाले. प्रत्येक घटेला धार्मिक आणि जातीय रंग देऊन अप्रचार आणि अफवांच्या माध्यमातून तणव निर्माण केला. सामाजिक शांतता, सौहार्द आणि बंधुवाचा बढी देऊन निवडणूक जिंकी. निवडणूक संपली, पण ती जिकण्यासाठी निर्माण केलेली विखारी पिलावळ मात्र सामाजिक शांतता संपवण्यासाठी वळवळत आहे. कीर्तन हे महाराष्ट्राच्या संतपंपरेने दिलेले एक अद्वितीय व्यासपीठ आहे. त्यातून केवळ अध्यात्मिक चिंतनच नव्हे, तर समजप्रबोधन, लोकशिक्षण आणि नैतिक मूल्यांचा प्रसार झाला. शतकानुशास्त्रके कीर्तनाने सामान्य जनतेला सत्य-असत्याचा भेद शिकवला, अस्पृशतेला फाटा दिला आणि समतेची शिकवण दिली.

